

***Wieloletnia Prognoza Finansowa
Powiatu Gołdapskiego
na lata 2025-2040***

OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ZAŁOŻEŃ

listopad 2024

Założenia Wieloletniej Prognozy Finansowej

Powiat Gołdapski opracował Wieloletnią Prognozę Finansową zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.) Obowiązek sporządzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej jest jedną z zasadniczych zmian wprowadzonych powyższą ustawą odnoszących się do zagadnień gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Regulacja ta stwarza możliwość kompleksowej analizy sytuacji finansowej jednostki oraz możliwość oceny podejmowanych przedsięwzięć z perspektywy ich znaczenia dla samorządu. Art. 230 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2024 r. poz. 1530 z późn.zm.), stanowi, iż sporządzenie projektu uchwały wieloletniej prognozy finansowej należy wyłącznie do zarządu powiatu jednostki samorządu terytorialnego. Podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Gołdapskiego jest projekt uchwały budżetowej na 2025 rok, wartości planowane na koniec III kwartału 2024 roku oraz Wytyczne Ministra Finansów dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych, będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. W szczególności wykorzystano dane makroekonomiczne dotyczące prognoz w zakresie dynamiki Produktu Krajowego Brutto (PKB) oraz kształtowania średniorocznej dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych (inflacji). Wieloletnia Prognoza Finansowa Powiatu Gołdapskiego przygotowana została na lata 2025 – 2040. Długość okresu objętego prognozą wynika z art. 227 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.). Z ww. przepisów wynika, że prognozę należy sporządzić na czas nie krótszy niż okres, na jaki przyjęto limity wydatków dla przedsięwzięć, o których mowa w art. 226 ust. 3. Jednocześnie ustawa wskazuje, iż prognozę kwoty długu, stanowiącą integralną część Wieloletniej Prognozy Finansowej, sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej:

1. dochody bieżące oraz wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym na obsługę długu, gwarancje i poręczenia;
2. dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku, oraz wydatki majątkowe budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
3. wynik budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
4. przeznaczenie nadwyżki albo sposób sfinansowania deficytu;
5. przychody i rozchody budżetu jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia;
6. kwotę długu jednostki samorządu terytorialnego oraz sposób sfinansowania jego spłaty;
7. relacje wynikające z przepisów ustawy o finansach publicznych, dotyczące równowagi budżetu w zakresie dochodów i wydatków bieżących oraz spełnienia wskaźnika spłaty zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji;
8. kwoty wydatków bieżących i majątkowych wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia.

Ustawa o finansach publicznych wymaga, aby Wieloletnia Prognoza Finansowa była realistyczna. Trudno sprostać tym zapisom w tak długim okresie czasu, gdyż istnieje szereg czynników mogących mieć wpływ na zmianę wartości ujętych w prognozie.

Odległy czas prognozowania zwiększa ryzyko niewłaściwego oszacowania wartości przyjętych w prognozie w odniesieniu do faktycznie uzyskanych. Przeprowadzona w 2024 roku reforma finansów samorządów wprowadza od roku 2025 zmiany w finansowaniu JST. Najważniejszym założeniem reformy jest wzmocnienie i ustabilizowanie finansów JST poprzez zwiększenie ich dochodów własnych.

Założenia do kalkulacji dochodów	2024	2025	dynamika 2025/2024
zmiana PIT	4 816 967,00 zł	17 493 763,87 zł	263,17%
zmiana PDOP	187 082,00 zł	416 833,15 zł	122,81%
zmiana SUBWENCJI	32 076 390,00 zł	25 522 778,38 zł	-20,43%

Podstawą naliczania dochodów JST z udziału w PIT i PDOP od roku 2025 będą dochody podatników (dochody JST nie będą zależały od zmian w systemie podatkowym, ale od tego, jakie dochody mają mieszkańcy). Udziały te dla powiatu będą kształtować się w wysokościach – udziały w PIT 2,0 %, dochodów podatników zamieszkałych na obszarze Powiatu Gołdapskiego a udziały w PDOP – 1,7% dochodów podatników posiadających siedzibę na obszarze Powiatu Gołdapskiego.

Do roku 2024 włącznie samorzady powiatowe otrzymywały subwencję wyrównawczą, równoważącą, oświatową i rozwojową. Od roku 2025 reforma zakłada naliczanie potrzeb finansowych samorządów (takich jak potrzeby wyrównawcze, potrzeby oświatowe, potrzeby rozwojowe, potrzeby ekologiczne, potrzeby uzupełniające), zamiast obecnych części subwencji ogólnej.

Trudno jest przewidzieć czy nastąpią dalsze zmiany legislacyjne, które mogą mieć wpływ na wielkość dochodów samorządów. Dotyczy to zwłaszcza zmian wysokości opłat pobieranych na mocy właściwych ustaw.

W zakresie planowanych do pozyskania środków – do roku 2040 przyjęto stopniowy wzrost dochodów, średnio o 2,5%, powiększone o środki na realizację projektów dofinansowanych ze środków unijnych. W związku z powyższym założono także ograniczanie fakultatywnych wydatków bieżących w celu wypracowania nadwyżki operacyjnej w wysokości pozwalającej przede wszystkim na wykup obligacji, a w dalszej kolejności - na realizację zadań inwestycyjnych Powiatu.

Do wieloletniej prognozy finansowej dołącza się objaśnienia przyjętych wartości, gdzie prezentowane są założenia do prognozy, objaśnienia przyjętych wartości po stronie dochodów bieżących i wydatków bieżących, w tym na obsługę długu, gwarancje i poręczenia, dochody i wydatki majątkowe, wynik, przychody i rozchody budżetu jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem długu zaciągniętego.

Przyjęto horyzont Wieloletniej Prognozy Finansowej (WPF) pozwalający na prognozę sytuacji budżetu Powiatu do momentu spłaty wszystkich istniejących oraz planowanych do zaciągnięcia zobowiązań dłużnych. Założono, iż Powiat w latach 2026–2040 będzie dokonywał jedynie wykupu dotychczas wyemitowanych obligacji oraz planowanych do emisji w roku 2025. Ostatecznym terminem wykupu obligacji jest rok 2040.

1. Dochody ogółem

Kwoty dochodów bieżących i majątkowych na rok 2025 ustalono w oparciu o wartości określone we wstępnych kwot subwencji ogólnej i udziałów w PIT i PDOP, dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, pozostałych dotacji celowych z budżetu państwa oraz środków planowanych do otrzymania z tytułu realizowanych projektów współfinansowanych ze środków unijnych ustalonych na podstawie zawartych umów, szacunkowo określono kwoty dochodów własnych ze sprzedaży majątku, opłat wynikających z ustaw, odpłatności za realizowane usługi, wynajmu lokali i zarządu nieruchomości oraz wpływów z różnych dochodów.

Przyjęte założenia co do kształtowania się poszczególnych grup oraz źródeł dochodów zostaną przedstawione w dalszej części.

Tabela poniżej przedstawia dochody ogółem w poszczególnych latach projekcji.

Tabela 1: Dochody ogółem budżetu powiatu w latach 2025-2040 (w zł)

Wyszczególnienie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
dochody ogółem	60.454.981,00	59.096.216,61	60.990.345,84	61.948.889,68	61.912.308,37	63.459.116,07	65.044.593,97	66.669.708,83	68.335.451,56	70.042.837,85	71.792.908,8	73.586.731,52	75.425.399,82	77.310.034,81	79.241.785,69	81.221.830,34

Źródło: Opracowanie własne

1.1 Dochody bieżące

Założenia dotyczące kształtowania się najistotniejszych grup i źródeł dochodów bieżących Powiatu w kolejnych latach zostały ustalone w oparciu o historyczną analizę poszczególnych źródeł i prognozę wskaźników makroekonomicznych.

Dochody bieżące zostały pogrupowane pod kątem wielkości ich udziału w budżecie. W związku z tym wyróżniono następujące grupy dochodów:

1. Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) ,
2. Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych (PDOP),
3. Dochody z subwencji ogólnej,
4. Dochody z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące,
5. Pozostałe dochody bieżące.

1.1.1 Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT)

Bazą do prognozy PIT jest plan na 2025 r., przyjęty zgodnie z pismem Ministra Finansów, z dnia 14 października 2024 r. nr ST3.4750.16.2024.

Przeprowadzona w 2024 roku reforma finansów samorządów wprowadza od roku 2025 zmiany w finansowaniu JST. Najważniejszym założeniem reformy jest wzmocnienie i ustabilizowanie finansów JST poprzez zwiększenie ich dochodów własnych.

Podstawą naliczania dochodów JST z udziału w PIT od roku 2025 będą dochody podatników.

Udziały te dla powiatu będą kształtować się w wysokościach – udziały w PIT 2,0 %, dochodów podatników PDOF zamieszkałych na obszarze Powiatu Gołdapskiego.

W roku 2026 zakłada się wzrost wpływów o 3,3% w stosunku do 2025 roku.

Od roku 2027 do końca okresu prognozowania zakłada się wzrost o ok. 2,50% wpływów z tytułu udziałów w podatku dochodowego od osób fizycznych.

1.1.2 Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych (PDOP)

Źródłem dochodów JST są także udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych, od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze powiatu.

Przeprowadzona w 2024 roku reforma finansów samorządów wprowadza od roku 2025 zmiany także w sposobie naliczania dochodów z tytułu udziału w PDOP.

Podstawą naliczania dochodów JST z udziału w PDOP od roku 2025 będą udziały w wysokości 1,7 % dochodów podatników PDOP posiadających siedzibę na obszarze Powiatu Gołdapskiego.

W roku 2026 zakłada się wzrost wpływów o 3,3% w stosunku do 2025 roku, a od roku 2027 – wzrost o ok. 2,5 % do końca okresu projekcji.

1.1.3 Dochody z subwencji ogólnej

Do roku 2024 włącznie samorządy powiatowe otrzymywały subwencję wyrównawczą, równoważącą, oświatową i rozwojową. Od roku 2025 reforma zakłada naliczanie potrzeb finansowych samorządów (takich jak potrzeby wyrównawcze, potrzeby oświatowe, potrzeby rozwojowe, potrzeby ekologiczne, potrzeby uzupełniające), zamiast obecnych części subwencji ogólnej.

Bazą do prognozy poziomu subwencji ogólnej jest plan na 2025 r. przyjęty zgodnie z pismem Ministra Finansów, z dnia 14 października 2024 r. nr ST3.4750.16.2024.

W związku z przeprowadzoną reformą finansów samorządów w zakresie dochodów z tytułu subwencji ogólnej rezygnuje się z porównywania ich wzrostu do roku 2024. W roku 2026 zakłada się wzrost o ok. 3,3% w stosunku do roku 2025. Od roku 2027 do końca okresu projekcji zakłada się stały wzrost, podobnie jak w innych pozycjach dochodów WPF o ok. 2,5%.

1.1.4 Dochody z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące

W pozycji tej wykazuje się dochody o charakterze celowym, które Powiat otrzymuje od podmiotów zewnętrznych. W szczególności pozycja ta obejmuje dotacje celowe z budżetu państwa na zadania bieżące oraz dotacje i środki na finansowanie wydatków bieżących na realizację zadań finansowanych z udziałem środków unijnych.

Dotacje celowe z budżetu państwa zostały przyjęte zgodnie z informacją nr FK-I.3110.52.2024 z dnia 24 października 2024 r. w sprawie wstępnych wielkości dochodów budżetowych i dotacji celowych z budżetu państwa na 2025 rok, ujętych w projekcie budżetu Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, przewidzianych dla Powiatu Gołdapskiego.

W pozycji tej ujęte są środki na świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego w zakresie przewozów autobusowych w związku ze złożonym wnioskiem o objęcie dopłatą w roku 2025 realizacji zadań własnych organizatora w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej a także w związku z zabezpieczeniem dochodów z tytułu rekompensaty dla Operatora w części stanowiącej zwrot utraconych przychodów z tytułu stosowania ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów na liniach komunikacyjnych.

W latach prognozowania 2026 – 2040 założono wzrost wpływów z dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz pozostałych dotacji celowych z budżetu państwa o ok. 3,3% w roku 2026 i o ok. 2,5% w latach kolejnych do końca okresu projekcji.

W przypadku dotacji na realizowane zadania bieżące z udziałem środków z Unii Europejskiej – na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie do dnia przygotowania projektu WPF – w roku 2025 planuje się kontynuację realizacji projektów:

- „Akredytacja Erasmus 2023”, realizowanego przez Zespół Szkół Zawodowych w Gołdapi. Po stronie dochodów bieżących w roku 2025 ujęto III transzę środków w kwocie 51 764,01 zł na realizację tego projektu.
- „2024-1-PL01-KA121-VET-000210255 Akredytacja Erasmus 2024”, realizowanego przez Zespół Szkół Zawodowych w Gołdapi. Po stronie dochodów bieżących w roku 2025 ujęto II transzę środków w kwocie 54 254,36 zł na realizację tego projektu.
- „Rozwój e-usług publicznych w Powiecie Gołdapskim”, realizowanego przez Starostwo Powiatowe w Gołdapi. Po stronie dochodów bieżących w roku 2025 ujęto II transzę środków w kwocie 218 521,95 zł na realizację tego projektu.
- „Wsparcie pieczy zastępczej w Powiecie Gołdapskim”, realizowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gołdapi. Po stronie dochodów bieżących w roku 2025 ujęto II transzę środków w kwocie 900 000,00 zł na realizację tego projektu.

Rozpoczęcie nowej perspektywy finansowej 2021-2027 było opóźnione. W porównaniu do poprzedniej perspektywy UE można zauważyć, że zmieniły się priorytety unijne.

Konieczna jest też taka konstrukcja budżetu lat przyszłych, aby zapewnić środki, które zostaną wykorzystane jako wkład własny do przyszłych projektów unijnych. Powiat Gołdapski nie ustaje w pozyskiwaniu środków ze źródeł zewnętrznych co potwierdzają działania poczynione do roku bieżącego.

1.1.5 Pozostałe dochody bieżące

W grupie tej zostały ujęte dochody nie przypisane do wyżej opisanych grup dochodów, z czego:

1. wpływy z opłat komunikacyjnych, za wydanie prawa jazdy czy licencje w latach poprzednich oscylowały na poziomie ok. 500 tys. rocznie, w roku 2024 jest to już tylko ok.300 tys. zł. Od roku 2022 obserwuje się spadek wpływów z tego tytułu. Dodatkowym dochodem są wpływy z kar i odszkodowań za nieterminowe nabycie/zbycie pojazdu. W roku 2025 planowane dochody z tych tytułów kształtują się na poziomie 380 tys. zł,

2. wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska oraz z usług geodezyjno-kartograficznych – nie ulegają zasadniczym zmianom w całym okresie prognozowania, chociaż także z tych tytułów daje się zauważyć spadek dochodów,
3. wpłaty od jednostek organizacyjnych powiatu,
4. dochody realizowane przez Starostwo Powiatowe (trwały zarząd, za obsługę PFRON, odsetki od środków na rachunkach bankowych, prowizja za pobór opłaty skarbowej itp.),
5. obsługa zadań z zakresu administracji rządowej.

W latach prognozowania 2026 – 2040 założono wzrost wpływów z dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz pozostałych dotacji celowych z budżetu państwa o ok. 3,3% w roku 2026 i o ok. 2,5% w latach kolejnych do końca okresu projekcji.

1.2 Dochody majątkowe

1.2.1 Dochody ze sprzedaży majątku

Waloryzacji o wskaźniki nie poddano dochodów o charakterze majątkowym. Dochody majątkowe, w tym przede wszystkim dochody ze sprzedaży majątku pozbawione są regularności, a ich poziom uzależniony jest od czynników niezależnych.

Dokonano oceny posiadanego przez Powiat mienia przeznaczonego do sprzedaży w kolejnych latach.

W 2025 roku dochody majątkowe zaplanowano zgodnie z przewidywanymi wpływami z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz ze sprzedaży składników majątkowych.

Z tytułu sprzedaży składników majątkowych, w tym drewna w pasie drogowym w latach 2026 – 2040 planuje się pozyskanie dochodów w wysokościach 40 tys. zł w każdym z lat.

1.2.2 Dochody z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje

Pozycja ta zawiera dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie realizacji zadań inwestycyjnych oraz dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt.2 i 3 ustawy o finansach publicznych.

W przypadku dotacji na realizowane zadania majątkowe z udziałem środków z Unii Europejskiej – na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie do dnia przygotowania projektu WPF – w roku 2025 planuje się kontynuację realizacji projektu „Rozwój e-usług publicznych w Powiecie Gołdapskim”, realizowanego przez Starostwo Powiatowe w Gołdapi. Po stronie dochodów majątkowych w roku 2025 ujęto II transzę środków w kwocie 218 521,95 zł na realizację tego projektu.

Ze środków pozyskanych z Programu Rządowego Odbudowy Zabytków na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Roboty remontowo-konserwacyjne elewacji budynków wraz z poprawą efektywności cieplnej w części budynków Zespołu Szkół Zawodowych w Gołdapi” realizowanego przez Zespół Szkół Zawodowych w Gołdapi po stronie dochodów majątkowych w roku 2025 ujęto kwotę 1 960 000,00 zł na realizację tego zadania.

2. Wydatki ogółem

Poszczególne kategorie wydatków są prognozowane w oparciu o przewidywany poziom wydatków danej kategorii w roku bieżącym po wyeliminowaniu zdarzeń incydentalnych i jednorazowych lecz z uwzględnieniem zmian w zakresie wzrostu wynagrodzeń wynikających z Karty Nauczyciela oraz wzrostu płacy minimalnej.

Ustawa o finansach publicznych wymaga, aby Wieloletnia Prognoza Finansowa była realistyczna. Trudno sprostać tym zapisom w tak długim okresie czasu, gdyż istnieje szereg czynników mogących mieć wpływ na zmianę wartości ujętych w prognozie.

Różnica między dochodami ogółem a wydatkami bieżącymi, powiększona o kwoty przychodów z tytułu nadwyżki budżetowej z roku poprzedniego i wolnych środków - stanowi pulę środków, która może być rozdysponowana w pierwszej kolejności na obsługę długu i wykup obligacji, a następnie na inwestycje. Tworząc WPF w pierwszej kolejności oszacowano dochody ogółem powiatu oraz porównano je ze wszystkimi wydatkami bieżącymi niezbędnymi do zapewnienia funkcjonowania powiatu.

Realizacja opracowanej Wieloletniej Prognozy Finansowej spełni wymóg jej realistyczności jedynie przy ograniczaniu fakultatywnych wydatków bieżących do wysokości planowanych do pozyskania dochodów pomniejszonych o kwotę przypadającego w poszczególnych latach wykupu obligacji.

Zarząd Powiatu od 2010 roku informował o zmieniających się uwarunkowaniach i zasadach finansowania samorządów, kładąc szczególnie silny nacisk na zmniejszanie wydatków bieżących i stopniowe dostosowywanie ich do zasad Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Mając powyższe na uwadze, Zarząd Powiatu ustalił kwoty do ujęcia w planie finansowym jednostki na rok 2025 r. i dał wytyczne aby poszczególni kierownicy i dyrektorzy jednostek organizacyjnych dostosowali plan wydatków na 2025 r. do przyznanej kwoty.

Zarząd Powiatu podkreślił, iż wielkość planowanych wydatków ma umożliwić wykonanie zadań realizowanych przez jednostkę w całym roku 2025 bez możliwości zwiększania w trakcie roku bez źródeł finansowania.

Dyrektorzy jednostek organizacyjnych kilkakrotnie w latach poprzednich - zostali zobligowani przez Zarząd Powiatu do dokonywania maksymalnych oszczędności i działań organizacyjnych zmierzających do opracowania planów finansowych, a w przypadku jednostek oświatowych – do przygotowania arkuszy organizacyjnych zgodnie z prawem i nie wykraczających kosztowo poza posiadany plan finansowy. Wskazane było i nadal jest podjęcie natychmiastowych działań zmierzających do opracowania strategii polegającej na wypracowaniu stanowiska polegającego na właściwym zarządzaniu jednostką zgodnie z posiadany planem finansowym.

Wieloletnia Prognoza Finansowa wskazuje, iż aktualna sytuacja finansowa budżetu powiatu nie stwarza możliwości na zwiększanie wydatków bieżących.

Tabela poniżej przedstawia wydatki ogółem w poszczególnych latach projekcji.

Tabela 2: Wydatki budżetu powiatu w latach 2025-2040 (w zł)

<i>Wyszczególnienie</i>	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
wydatki ogółem	61.493.008,00	58.136.216,61	60.090.354,84	61.148.889,68	61.112.308,37	62.659.116,07	64.144.593,97	65.669.708,83	67.235.451,56	69.042.837,85	70.792.908,80	72.586.731,52	74.425.399,82	76.310.034,81	78.241.785,69	80.221.830,34

Źródło: Opracowanie własne

2.1 Wydatki bieżące

W latach prognozowania 2026-2040 – zakłada się wzrost w tej pozycji o ok. 2,3% -2,5%, przy czym zostały uwzględnione wydatki w ramach realizowanych projektów unijnych oraz wydatki na obsługę długu.

Prognozę wydatków oparto na założeniu art. 242 ustawy o finansach publicznych, w świetle którego nie można uchwalić budżetu w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące ewentualnie powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych, wolne środki oraz niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków pochodzących m.in. z budżetu Unii Europejskiej i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

W związku z powyższym założono ograniczanie fakultatywnych wydatków bieżących w celu wypracowania jak największej nadwyżki operacyjnej przeznaczonej na realizację zadań inwestycyjnych Powiatu oraz wykup obligacji.

Wydatki na zadania zlecone i powierzone w roku 2025 przyjęto w wysokości zaplanowanych wpływów dotacji z budżetu państwa.

Jednostki organizacyjne powiatu w tym oświatowe obowiązane są wykonywać zadania w ramach naliczonych kwot subwencji z uwagi na ograniczone możliwości dofinansowania kosztów funkcjonowania szkół przez powiat. Ewentualne pokrycie niedoboru części oświatowej subwencji nastąpić może jedynie poprzez „oszczędności” w innych podziałkach klasyfikacyjnych budżetu, a tym samym poprzez wprowadzanie ograniczeń w zakresie realizacji innych zadań własnych powiatu nałożonych ustawami.

2.1.1 Wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane

Całość wydatków ponoszonych z budżetu na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń to kwota 39,8 mln zł w 2025 r. W roku 2026 założono wzrost wydatków wynagrodzeniowych o ok. 1,4%, a w kolejnych latach 2027-2040 – o ok.2,5 %.

2.1.2 Wydatki na obsługę długu

O ile w przypadku wydatków na wynagrodzenia, pochodnych od wynagrodzeń i pozostałych wydatków bieżących możliwość zastosowania indeksacji jest uzasadniona, o tyle wydatki związane z obsługą długu są ściśle uzależnione od postanowień zawartych w umowach o emisję obligacji.

Wydatki na obsługę długu skalkulowano w oparciu o obowiązujące stawki WIBOR jak również warunki (marżę) wynikające z zawartych umów o emisję (w przypadku zobowiązań historycznych).

Dodatkowo, w prognozie WPF uwzględniono również koszty obsługi zobowiązania planowanego do zaciągnięcia w roku 2025. Planowana jest emisja obligacji na kwotę ogółem 1 000 000,00 zł, z terminem wykupu serii w roku 2040.

Z uwagi na konieczność uwzględnienia ograniczeń ustawy o finansach publicznych w uchwalaniu budżetu na lata kolejne – od roku 2026 r. nie zaplanowano przychodów z emisji obligacji.

Marżę procentową dla planowanej emisji obligacji w roku 2025 ustalono na poziomie marży zaoferowanej przez bank dla emisji roku 2020.

Od roku 2022 odnotowywano stale rosnący poziom stawki WIBOR 6M, który spowodował duży wzrost obsługi zadłużenia. W II półroczu 2023 roku poziom wskaźnika zaczął spadać, a po wrześniowej decyzji Rady Polityki Pieniężnej o obniżeniu stóp procentowych – stawka WIBOR 6M kształtowała się na poziomie poniżej 6%. Obecnie wskaźnik WIBOR 6M wynosi 5,85%.

Ponadto, w celu zminimalizowania wydatków na obsługę długu (odsetek) – planowany wykup transz obligacji w poszczególnych latach zostanie dokonany (w miarę posiadanych środków) na początku danego roku, dzięki czemu wygenerowane zostaną oszczędności dla budżetu z tytułu należnych bankowi odsetek. W roku 2025 zabezpieczono wyższe wydatki na obsługę długu w celu pokrycia kosztów związanych z ewentualną restrukturyzacją zadłużenia oraz emisją obligacji.

2.2 Wydatki majątkowe

W wyniku przeprowadzonej projekcji dochodów i wydatków bieżących otrzymano kwoty omawianych kategorii w okresie objętym prognozą. W Wieloletniej Prognozie Finansowej zaprezentowano rezultaty prognoz zawierające globalne kwoty dochodów ogółem, wydatków bieżących oraz kwoty środków dostępnych na inwestycje i obsługę zadłużenia, jako różnicy pomiędzy powyższymi kategoriami.

W roku 2025 wykazane w WPF wydatki majątkowe wynikają z przewidzianych do realizacji inwestycji, w tym inwestycji, dla których uzyskano środki z Programu Rządowego Odbudowy Zabytków oraz z projektów dofinansowanych z budżetu UE.

Ponadto w ramach wydatków majątkowych znalazły się środki finansowe w związku z przeniesieniem z roku 2024 wydatku na zakup samochodu osobowego do poniesienia w 2025 roku w ramach realizacji projektu pn. „Wsparcie pieczy zastępczej w powiecie gołdapskim w ramach działania 09.09 programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej.

W kolejnych latach projekcji zakłada się dalszą realizację wydatków majątkowych w ramach podpisanych umów oraz wygosparowanie środków na inwestycje finansowane ze środków budżetowych.

W latach projekcji konieczna jest taka konstrukcja budżetu, aby zapewnić środki na inwestycje, które zostaną wykorzystane jako wkład własny do przyszłych projektów unijnych lub w celu złożenia wniosków o dotacje na realizację kolejnych inwestycji drogowych .

Powiat Gołdapski, głównie ze względu na brak dochodów własnych na pokrycie wkładu własnego do projektów współfinansowanych przy udziale środków unijnych – ma ograniczone możliwości w zakresie realizacji inwestycji. Dlatego też w kolejnych latach projekcji - nie zakłada się realizacji dużych inwestycji. Planuje się jedynie wygosparowanie takiej kwoty nadwyżki, która po wykupie obligacji w danym roku – mogłaby stanowić wkład własny do składanych wniosków o dofinansowanie inwestycji ze środków zewnętrznych.

3. Wynik budżetu

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków. Wynik z działalności operacyjnej (bieżącej) jest pozycją bardzo istotną w świetle art. 242 ustawy o finansach publicznych, który mówi, że organ stanowiący nie może uchwalić budżetu w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące,

powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych, wolne środki oraz niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków pochodzących m.in. z budżetu Unii Europejskiej i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

Na dzień sporządzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej prognozuje się w roku 2025 deficyt w wysokości 1 038 027,00 zł, zaś w kolejnych latach prognozowane są kwoty nadwyżki budżetowej.

Największym problemem w przedłożonej Wieloletniej Prognozie Finansowej może okazać się powstrzymanie wzrostu wydatków bieżących. Sytuacja finansowa powiatu w latach prognozy ulega ciągłym zmianom w wyniku m.in. zmian koniunktury gospodarczej kraju, zmian przepisów prawnych warunkujących dochody, wzrostu cen i kosztów pracy czy aplikowania o środki europejskie i inne źródła zewnętrzne, których pozyskanie w głównej mierze determinuje działalność inwestycyjną powiatu.

3.1 Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych

Celem Wieloletniej Prognozy Finansowej jest pokazanie możliwości finansowych Powiatu Gołdapskiego oraz identyfikacja zagrożeń i szans drogą analizy przyszłych zdarzeń finansowych w kolejnych latach prognozy, aż do 2040 roku włącznie. Następuje to poprzez analizę dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów ujętych w WPF.

Różnica między dochodami ogółem a wydatkami bieżącymi bez obsługi długu powiększona o kwoty przychodów z tytułu nadwyżki budżetowej z roku poprzedniego i wolnych środków stanowi pulę środków, która może być rozdysponowana w pierwszej kolejności na spłatę i obsługę długu a następnie na inwestycje. Tworząc WPF w pierwszej kolejności oszacowano dochody ogółem powiatu oraz porównano je ze wszystkimi wydatkami bieżącymi niezbędnymi do zapewnienia funkcjonowania powiatu z pominięciem wydatków na obsługę długu.

Kwota środków pozostająca do sfinansowania inwestycji wskazuje na niedobór środków finansowych na realizację inwestycji. Wskazane jest poszukiwanie finansowania zewnętrznego inwestycji w postaci przychodu z emisji obligacji. Środki konieczne do sfinansowania obsługi długu obniżają możliwości dofinansowania inwestycji.

Na dzień sporządzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej w roku kwoty nadwyżki budżetowej w związku z tym, że nie prognozuje się deficytu budżetowego w poszczególnych latach objętych prognozą - przeznaczone są na pokrycie zobowiązań powiatu z tytułu wykupu wyemitowanych obligacji.

Tabela 3: Prognozowana nadwyżka budżetu przeznaczona na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych w latach 2026-2040 (w zł)

Wyszczególnienie	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Nadwyżka budżetowa	960.000,00	900.000,00	800.000,00	800.000,00	800.000,00	900.000,00	1.000.000,00	1.100.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00

Źródło: Opracowanie własne

4. Przychody budżetu

W przyjętych założeniach dla roku 2025 ujmuje się przychody w kwocie 2 038 027,00,00 zł, w tym:

1. Przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikającymi z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków – kwota 653 727,00 zł;
2. Przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych – kwota 1 000 000,00 zł;
3. Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych (pozostające na rachunku na dzień 31.12.2023 roku) – kwota 384 300,00 zł;

Przychody te przeznaczone zostaną na pokrycie planowanego deficytu w kwocie 948 300,00 zł oraz na wykup obligacji, emitowanych w roku 2013 – zgodnie z harmonogramem spłaty.

W kol.4.2 projektu WPF na rok 2025 ujęto także niewykorzystane środki pieniężne w kwocie 653 757,00 zł, wynikające z rozliczenia środków pochodzących m.in. z budżetu Unii Europejskiej i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

W kol.4.3 projektu WPF ujęto wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych (pozostające na rachunku na dzień 31.12.2023 roku) w kwocie 384 300,00 zł. Przeznaczone one będą w całości na wykup obligacji.

W roku 2025 zakłada się emisję obligacji w kwocie 1 000 000,00 zł, z czego kwota 384 300,00 zł (kol.4.1.1 WPF) zostanie przeznaczona na pokrycie planowanego deficytu.

5. Rozchody budżetu

Dla zobowiązań istniejących w momencie opracowywania prognozy podstawą określenia harmonogramów ich spłaty są umowy dotyczące emisji obligacji. Dla każdego z zobowiązań w propozycjach nabycia kolejnych serii obligacji, złożonych przez Obligatariusza którym jest Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, Biuro Usług Powierniczych Banku BPS w Warszawie oraz Dom Maklerski BDM Banku BPS w Katowicach - indywidualnie określono stopę bazową, okres spłaty oraz warunki płatności odsetek i spłaty kapitału.

W oparciu o powyższe dane ujęto w Wieloletniej Prognozie Finansowej kwoty wykupu wyemitowanych dotychczas obligacji oraz koszty obsługi zadłużenia w poszczególnych latach prognozowania.

W roku 2025 planuje się wykup obligacji wyemitowanych w roku 2013 w kwocie 1 000 000,00zł – zgodnie z harmonogramem spłaty.

6. Kwota długu

Planowany stan zadłużenia na koniec roku 2024 wynika z wyemitowanych w latach ubiegłych obligacji oraz wykupu serii wcześniej wyemitowanych obligacji wynosi 14 260 000,00 zł.

Dla obligacji nowych, planowanych do zaciągnięcia w 2025 r. założono emisję obligacji na kwotę ogółem 1 000 000,00 zł, z terminem wykupu serii w roku 2040.

Z uwagi na konieczność uwzględnienia ograniczeń ustawy o finansach publicznych w uchwalaniu budżetu na lata kolejne – od roku 2026 r. nie zaplanowano przychodów z emisji obligacji.

Emisja obligacji w przypadku Powiatu jest najbardziej elastyczną formą pozyskania środków finansowych na pokrycie deficytu budżetu, wkład własny do projektów czy pokrycie wydatków realizowanych projektów ze środków własnych do momentu otrzymania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej czy innych Funduszy.

Planowany stan zadłużenia na koniec roku 2025 – 14 260 000,00 zł.

7. Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy

Ważnym czynnikiem określającym warunki działania samorządu terytorialnego są zasoby finansowe oraz właściwie zaplanowany budżet, który powinien pełnić rolę podstawowego instrumentu w procesie planowania. Budżet jako plan finansowy dochodów i wydatków powinien być zgodny w swej budowie z zasadami budżetowymi. Jednocześnie należy pamiętać, że budżet JST musi się równoważyć również w momencie jego bieżącego planowania. W budżecie JST wyodrębnia się część bieżącą i majątkową, co pozwala na prześledzenie jego struktury, wzajemnych powiązań oraz równowagi pomiędzy stroną dochodową i przychodową a wydatkową i rozchodową.

Jedną z najważniejszych zasad uchwalania budżetu jest zachowanie tzw. równowagi budżetowej. Rada Powiatu nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące. Dokładne brzmienie art. 242 ustawy dodaje, iż wydatki bieżące mogą być powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki oraz niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (np. wpływy z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska) oraz wynikających z rozliczenia środków pochodzących m.in. z budżetu Unii Europejskiej i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

Konieczna jest taka projekcja wydatków bieżących, aby nie przekroczyły one planowanych do uzyskania dochodów bieżących. W latach kolejnych – konieczne jest także wypracowanie nadwyżki budżetowej, która przeznaczona zostanie na wykup obligacji.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych od 1 stycznia 2014r. obowiązuje indywidualny wskaźnik zadłużenia dla samorządów. Według przepisów roczna wartość spłat zobowiązań i ich obsługi do planowanych dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące nie może przekroczyć wskaźnika maksymalnej obsługi zadłużenia uwzględniającego wyłączenia wskazane w zapisach ustawy.

8. Wskaźnik spłaty zobowiązań

8.1 Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w 243 ustawy o finansach publicznych (...), obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy

Ustawodawca, wprowadzając ograniczenia między innymi zakazu uchwalenia budżetu przez organy stanowiące JST, wykluczył możliwość wykonywania wydatków, w których wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody, czyli dostosowanie wydatków bieżących do możliwości finansowych oraz ograniczenie dotyczące przekroczenia limitów zadłużenia, które w szczególności w sytuacji braku lub niskich dochodów ze sprzedaży majątku może spowodować niespełnienie relacji z art. 243 ufp.

Pomimo tego, iż przyjęto horyzont Wieloletniej Prognozy Finansowej (WPF) jako prognozy sytuacji budżetu Powiatu do momentu spłaty wszystkich istniejących zobowiązań dłużnych - to jedynie w najbliższych latach budżetowych możliwe jest realne oszacowanie wartości ujętych w WPF.

Wykaz przedsięwzięć

Wykaz przedsięwzięć stanowi integralną część uchwały w sprawie WPF, należą do nich :

- 1) programy, projekty lub zadania, w tym związane z programami finansowanymi z udziałem środków pochodzących z budżetu UE;
- 2) przedsięwzięcia związane z umowami o partnerstwie publiczno-prywatnym (*w okresie najbliższych lat powiat gołdapski nie planuje zawarcia tego typu umów;*)
- 3) wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt. 1 i 2) .

W ramach powyższych wydatków w wykazie przedsięwzięć ujęto wydatki bieżące na projekty:

1. „Akredytacja Erasmus 2023” – mobilność osób uczących się i kadry w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego; realizacja w latach 2023-2025 - łączne nakłady finansowe 283 825,78zł, z tego w roku 2025 – 49 800,24 zł;
2. „2024-1-PL01-KA121-VET-000210255 Akredytacja Erasmus 2024” - mobilność osób uczących się i kadry w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego; realizacja w latach 2024-2025 - łączne nakłady finansowe 271 271,81zł, z tego w roku 2025 – 271 271,81 zł;
3. „Rozwój e-usług publicznych w Powiecie Gołdapskim” – uproszczenie procedur administracyjnych, poprawa komunikacji z mieszkańcami i radnymi, efektywne zarządzanie zużyciem energii oraz podniesienie poziomu bezpieczeństwa danych; realizacja w latach 2023-2026 - łączne nakłady finansowe 282 391,90 zł, z tego w roku 2025 – 257 084,65 zł;
4. „Podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa jednostek organizacyjnych Powiatu Gołdapskiego” – wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa; realizacja w latach 2023-2026 - łączne nakłady finansowe 363 280,80 zł, z tego w roku 2025 – 212 790,00 zł;
5. „Wsparcie pieczy zastępczej w Powiecie Gołdapskim” – wsparcie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym; realizacja w latach 2024-2027 - łączne nakłady finansowe 2 467 255,38 zł, z tego w roku 2025 – 946 432,97 zł;

W wydatkach majątkowych w wykazie przedsięwzięć ujęto wydatki na projekty:

1. „*Rozwój e-usług publicznych w Powiecie Gołdapskim*” – uproszczenie procedur administracyjnych, poprawa komunikacji z mieszkańcami i radnymi, efektywne zarządzanie zużyciem energii oraz podniesienie poziomu bezpieczeństwa danych; realizacja w latach 2023-2026 - łączne nakłady finansowe 2 502 340,40 zł, z tego w roku 2025 – 1 102 695,00 zł;
2. „*Podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa jednostek organizacyjnych Powiatu Gołdapskiego*” – wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa; realizacja w latach 2023-2026 - łączne nakłady finansowe 486 707,20 zł, z tego w roku 2025 – 65 678,20 zł;
3. „*Z bocianem przez EGO! – utworzenie subregionalnego szlaku rowerowego w granicach dróg Powiatu Gołdapskiego*”; realizacja w latach 2024-2028 - łączne nakłady finansowe 3 516 727,00zł, z tego w roku 2025 – 111 452,00 zł
4. „*Wsparcie pieczy zastępczej w Powiecie Gołdapskim*” – wsparcie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym; realizacja w latach 2024-2027 - łączne nakłady finansowe 89 727,00 zł, z tego w roku 2025 – 89 727,00 zł

W zadaniach majątkowych w ramach programów, projektów i zadań pozostałych ujęto zadanie:

1. „*Roboty remontowo-konserwacyjne elewacji budynków wraz z poprawą ich efektywności cieplnej w części budynków Zespołu Szkół Zawodowych w Gołdapi*” - realizacja w latach 2024-2025 - łączne nakłady finansowe 2 000 000,00 zł.

Ujęte w wykazie przedsięwzięć zadania, a ściśle biorąc – ustalone limity wydatków na każde z kolejnych lat realizacji zadania - mają swoje odzwierciedlenie w informacjach uzupełniających Wieloletniej Prognozy Finansowej dotyczącej prezentacji danych planowanych wydatków objętych limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych.